

Etički kodeks posrednika u izvansudskoj nagodbi za mlade u sukobu sa zakonom

Preambula

Posredovanje kroz izvansudsku nagodbu je postupak postizanja dogovora između oštećenika i osumnjičenika (u daljnjem tekstu sudionika) u cilju popravljivanja štete nastale počinjenjem kaznenog ili prekršajnog djela uz vođenje i usmjeravanje treće, neutralne osobe, odnosno posrednika. Cilj je posredovanja kroz izvansudsku nagodbu da sami sudionici postignu sporazum prihvatljiv za obje strane.

U posredovanju kroz izvansudsku nagodbu pravo na donošenje odluka imaju isključivo sudionici. Stoga dobrovoljnost sudjelovanja u posredovanju putem izvansudske nagodbe predstavlja ključno pravo sudionika da samostalno i bez pritiska donesu odluku o sudjelovanju u postupku i bilo kojem ishodu postupka.

Svrha i ciljevi Etičkog kodeksa

Članak 1.

Etički kodeks posrednika u izvansudskoj nagodbi za mlade u sukobu sa zakonom (u daljnjem tekstu: Kodeks) sadrži vrijednosna ishodišta i standarde profesionalnog ponašanja posrednika u obavljanju poslova posredovanja kroz izvansudsku nagodbu u kaznenim i prekršajnim postupcima, u svim prilikama i na način kako to zahtijevaju dostojanstvo i ugled svih uključenih osoba i institucija.

Članak 2.

Usvajanjem Kodeksa posrednici se obvezuju u svom posredničkom radu primjenjivati i poštivati standarde profesionalnog ponašanja.

Članak 3.

Ciljevi Kodeksa su:

- osiguravanje smjernica za profesionalno postupanje posrednika u procesu izvansudske nagodbe,
- uspostavljanje smjernica za osiguravanje uvjeta i načina zaštite stranaka
- razvijanje povjerenja u izvansudski postupak i medijaciju općenito.

Vrijednosna ishodišta i standardi ponašanja posrednika

Članak 4.

Vrijednosti na kojima posrednici temelje svoje profesionalno postupanje u izvansudskoj nagodbi su nepristranost, neutralnost, nezavisnost, povjerljivost, kompetentnost te poštovanje i uvažavanje potreba sudionika.

Članak 5.

Nepriistrasnost podrazumijeva zabranu pokazivanja sklonosti i/ili davanja prvenstva u odnosu na strane u postupku, ali i obvezu posrednika da pruži pomoć sudionicima u postizanju rješenja prihvatljivog za obje strane.

Neutralnost podrazumijeva nepostojanje interesa posrednika za određeni ishod postupka. Posrednik ne smije biti zainteresiran za to da sudionici postignu sporazum ili da se ne nagode ili za to da postignu određeni ishod i/ili sadržaj nagodbe.

Nezavisnost znači odsustvo objektivnih poslovnih, privatnih ili drugih veza posrednika sa sudionicima i njihovim zastupnicima.

Članak 6.

Minimum profesionalnog ponašanja posrednika u obavljanju poslova posredovanja kroz izvansudsku nagodbu u kaznenom i prekršajnom postupku uključuje:

- Poštivanje pravila profesionalne komunikacije i osiguravanje uvjeta za korektnu komunikaciju među strankama;
- Poštivanje povjerljivosti podataka;
- Poštivanje propisane procedure;
- Profesionalnu suradnju s drugim posrednicima, službama i institucijama.

Članak 7.

Posrednik osobno poštuje i slijedi sva pravila profesionalne komunikacije u posredovanju i jamči poštovanje pravila korektne komunikacije među sudionicima na način da:

- informira sudionike o postupku posredovanja kroz izvansudsku nagodbu i njegovoj svrsi opisujući sličnosti i razlike s ostalim načinima rješavanja posljedica kaznenog/prekršajnog djela uz jasno naglašavanje načela dobrovoljnosti sudjelovanja sudionika;
- osigurava vrijeme za poticanje i utvrđivanje interesa sudionika i iznošenje opcija koje bi mogle odgovoriti na njihove potrebe te jača njihovu autonomiju kako bi same zastupale svoje interese tijekom postupka posredovanja kroz izvansudsku nagodbu;
- jasnim i razumljivim riječima opisuje svoju ulogu u postupku te ističe da nema pravo donositi odluke za ili sa sudionicima, niti nagovarati i/ili prisiljavati sudionike ni na što;
- prije početka zajedničkog/nagodbenog razgovora provjerava jesu li prisutni razumjeli principe i pravila koji vrijede u postupku. Između ostalog, to uključuje dobrovoljnost i povjerljivost postupka, neutralnost i nepriistrasnost posrednika.

Članak 8.

Poštivanje povjerljivosti podataka je od presudne važnosti za proces posredovanja putem izvansudske nagodbe te zahtijeva da posrednik:

- zatraži i dobije suglasnost sudionika za bilo kakvo prenošenje informacije trećim osobama;
- provjeri što od onog što je rečeno u pojedinačnim razgovorima može iznijeti u zajedničkom razgovoru;

- informira sudionike o mogućnosti da on/ona kao posrednik bude pozvan kao svjedok na sud te da je u tom slučaju dužan svjedočiti na temelju informacija koje je saznao od sudionika tijekom postupka posredovanja putem izvansudske nagodbe;
- u primjeru korištenja materijala nastalih tijekom postupka posredovanja za istraživanje, edukaciju, iznošenje godišnjih statistika, informiranje javnosti putem medija i slično, osigura načine koji će jamčiti anonimnost sudionika.

Članak 9.

Tijek postupka izvansudske nagodbe propisan je prihvaćenim modelom koji zahtijeva da posrednik:

- rukovodi postupkom posredovanja samo ako za to ima potrebne kompetencije stečene kroz završenu edukaciju za posrednika u izvansudskoj nagodbi za mlade u sukobu sa zakonom te kontinuiranu doedukaciju i superviziju u cilju unaprjeđenja stručnih znanja i vještina;
- pridržava se usvojenih zahtjeva za provedbu izvansudske nagodbe u odnosu na pojedinačne i zajednički razgovor te primjenu prikladnih metoda posredovanja, izvještavanje i suradnju s ključnim institucijama te javnosti rada;
- ukoliko tijekom posredovanja procijeni da nije u stanju kompetentno voditi postupak, to će priopćiti sudionicima u postupku što je prije moguće i poduzeti odgovarajuće korake kako za sudionike u postupku ne bi nastale štetne posljedice.

Članak 10.

Profesionalna suradnja s drugim posrednicima, službama i institucijama sastavni je dio modela i tjeka izvansudske nagodbe, a od posrednika zahtijeva da:

- uvažava osobnost i rad drugih posrednika te da zagovara i promovira suradnju među posrednicima, razmjenu iskustava i kolegijalno savjetovanje;
- u situacijama kada posredovanje kroz izvansudsku nagodbu vode dva posrednika bude posvećen radu u paru i o svim relevantnim podacima i saznanjima informira posrednika s kojim partnerski radi;
- održava transparentnu i redovitu razmjenu iskustva sa suradničkim partnerima i institucijama te osigurava javnost rada kroz vođenje dokumentacije i evidencije, redovito izvještavanje, informiranje u medijima, tiskanje materijala, predavanja, suradnju s domaćim i stranim službama za izvansudsku nagodbu.

Članak 11.

Posrednik mora informirati sudionike o bilo kakvoj nastaloj okolnosti koja se može smatrati ili uzrokovati sukob interesa.

U slučaju sukoba interesa, posrednik mora odustati od posredovanja kroz izvansudsku nagodbu u konkretnom slučaju.

Članak 12.

Posredovanje kroz izvansudsku nagodbu može završiti sporazumom ili bez sporazuma. Sporazum ne smije biti rezultat utjecaja ili nagovora posrednika, već rezultat koji su postigli sami sudionici i koji je za njih prihvatljiv.

Članak 13.

Posrednik je sam odgovoran za održavanje i unaprjeđenje svojih profesionalnih kompetencija.

Članak 14.

Posrednik će davati samo točne izjave o izvansudskoj nagodbi, njenim obilježjima i svojoj ulozi.

Posrednik neće garantirati ishod postupka, niti obećavati rezultate.

Rješavanje Etičkih pitanja

Članak 15.

Etičko povjerenstvo je tijelo koje osigurava poštivanje Kodeksom propisanih standarda u provedbi postupka izvansudske nagodbe.

Etičko povjerenstvo imenuje Skupština Udruge za izvansudsku nagodbu i posredovanje u kaznenom postupku na razdoblje od četiri godine, a čine ga tri člana Udruge.

Način imenovanja te broj članova, sastav i način rada etičkog povjerenstva uređuje se Poslovníkom o radu etičkog povjerenstva.

Etičko povjerenstvo razmatra, donosi mišljenje i odlučuje o etičkim pitanjima, pritužbama, žalbama i prigovorima te utvrđuje njihovu osnovanost, izriče preporuke, upozorenja i mišljenja te daje savjete u odnosu na kršenje odredbi Kodeksa, i to na zahtjev sudionika postupka izvansudske nagodbe, posrednika ili drugih pravnih i fizičkih osoba.

Etičko povjerenstvo može i na vlastitu inicijativu dati mišljenje vezano uz sadržaj i primjenu Kodeksa.

Etičko povjerenstvo djeluje neovisno i samostalno u obavljanju poslova iz svog djelokruga, kao i u postupcima utvrđivanja kršenja Kodeksa, pri čemu štiti načelo tajnosti i dostojanstvo svih osoba u postupku.

Etički kodeks jednoglasno je prihvaćen na Skupštini Udruge za izvansudsku nagodbu održane
24.3.2014. g. u Zagrebu.